

Brüsszel, 2025. december 1.
(OR. en)

16046/25

LIMITE

PROCIV 170
IPCR 93
POLMIL 385
SAN 782
COCON 76
JAI 1821

Intézményközi referenciaszám:
2025/0223 (COD)

FELJEGYZÉS

Küldi:	az elnökség
Címzett:	a delegációk
Tárgy:	Az elnökség jelentése az uniós polgári védelmi mechanizmusról, valamint az egészségügyi szükséghelyzet-felkészültséghez és -reagáláshoz nyújtott uniós támogatásról szóló rendeletre irányuló javaslattal kapcsolatban elért eredményekről

E jelentés összefoglalja a Tanács releváns előkészítő szervében a dán elnökség során eddig elvégzett munkát, és beszámol a fenti javaslat vizsgálatának aktuális állásáról. A jelentés az elnökség felelősségi körében készült a Tanács belügyminiszterek alkotta formációjának 2025. december 8-i ülésének előkészítése céljából.

A Tanács felkérést kap majd arra, hogy nyugtázza a jelentést.

**Az elnökség jelentése az uniós polgári védelmi mechanizmusról, valamint az egészségügyi
szükséghelyzet-felkészültséghez és -reagáláshoz nyújtott uniós támogatásról szóló rendeletre
irányuló javaslattal kapcsolatban elért eredményekről**

E jelentés összefoglalja a Tanács releváns előkészítő szervében a dán elnökség során eddig elvégzett munkát, és beszámol a fenti javaslat vizsgálatának aktuális állásáról. A jelentés az elnökség felelősségi körében készült a Tanács belügyminiszterek alkotta formációjának 2025. december 8-i ülésének előkészítése céljából.

A Tanács felkérést kap majd arra, hogy nyugtázza a jelentést.

I. BEVEZETÉS

1. A Bizottság 2025. július 16-án elfogadta az uniós polgári védelmi mechanizmusról, valamint az egészségügyi szükséghelyzet-felkészültséghez és -reagáláshoz nyújtott uniós támogatásról, továbbá az 1313/2013/EU határozat hatályon kívül helyezéséről szóló rendeletre irányuló javaslatot (a továbbiakban: az UCPM–HER javaslat)¹. Az UCPM–HER javaslat a 2028–2034-es időszakra javasolt többéves pénzügyi keret (MFF) egyik ágazati kezdeményezése, és folyó árakon 10,7 milliárd EUR összegű javasolt pénzügyi keretösszeget tartalmaz.
2. Az uniós polgári védelmi mechanizmus (a továbbiakban: UCPM)² felülvizsgálata egyike volt a felkészültségi unióról szóló stratégiában bejelentett 30 kulcsfontosságú intézkedésnek, amelyet a Bizottság és a főképviselő 2025. március 26-án fogadott el azzal a céllal, hogy támogassa a tagállamokat, és fokozza Európa képességét az újonnan felmerülő fenyegetések megelőzésére és az azokra való reagálásra.
3. Az EUMSZ 168. cikkének (5) bekezdésén, 196. cikkén és 322. cikke (1) bekezdésének a) pontján alapuló UCPM–HER javaslat tárgya egyrészt egy uniós polgári védelmi mechanizmus (a továbbiakban: az uniós mechanizmus) létrehozása, másrészt a polgári védelem és az egészségügyi szükséghelyzetekre való felkészültség és reagálás uniós pénzügyi támogatásának megállapítása.
4. Az UCPM–HER javaslat az 1313/2013/EU határozat kiterjesztését jelenti. A jelenlegi kerethez képest különböző újításokat vezet be. A javaslat például egyetlen rendeletben integrálja a polgári védelem finanszírozását az egészségügyi szükséghelyzetekre való felkészültség és reagálás finanszírozásával. Ez a megközelítés többek között azt célozza, hogy

¹ 11689/25+ADD1.

² Az Európai Parlament és a Tanács 1313/2013/EU határozata (2013. december 17.) az uniós polgári védelmi mechanizmusról.

folytonosságot biztosítson a 2027 végén lejáró „az EU az egészségért” program egészségügyi felkészültségi és reagálási komponensei számára. Emellett a polgári védelemről és az UCPM működéséről szóló címében a javaslat új uniós szintű intézkedést vezet be a kockázatértékelésre vonatkozóan, valamint módosítja a rescEU-t és a tudáshálózatot. Végezetül a javaslat előírja egy új ágazatközi válságkoordinációs réteg bevezetését, valamint a polgári–katonai felkészültség és együttműködés megerősítését célzó intézkedéseket is tartalmaz. Ez magában foglal egy új válságkoordinációs központ létrehozására irányuló javaslatot, amely a Bizottság meglévő, az 1313/2013/EU határozattal létrehozott Veszélyhelyzet-reagálási Koordinációs Központjának (ERCC) struktúrájára és képességeire épül. A javaslat előírja annak lehetőségét is, hogy bizonyos feltételek mellett pénzügyi támogatást lehessen nyújtani ágazatközi válságok esetén.

5. Tekintettel a javasolt jogalapokra, az UCPM–HER javaslatot a rendes jogalkotási eljárás keretében vizsgálják (2025/0223/COD). Az Európai Parlamentben két bizottság – a Környezetvédelmi, Éghajlatváltozási és Élelmiszer-biztonsági Bizottság és a Közegészségügyi Bizottság – közösen felelős a javaslatért. Négy bizottság – a Biztonság- és Védelempolitikai Bizottság, a Fejlesztési Bizottság, a Költségvetési Ellenőrző Bizottság és a Regionális Fejlesztési Bizottság – véleményt fog kiadni. A Költségvetési Bizottság költségvetési értékelést fog végezni.
6. Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság, az Európai Számvevőszék és a Régiók Európai Bizottsága még nem fogadott el véleményt.
7. Az UCPM–HER javaslatot a Bel- és Igazságügyi Tanács 2025. október 13–14-i ülésén vitatták meg egy elnökségi keretdokumentum alapján.³ A miniszterek nyilvános ülés keretében irányadó vitát tartottak a javaslatról. Nyugtázták a javaslat fő célkitűzéseit és hatályát, és véleménycserét tartottak az UCPM–HER javaslat arra irányuló általános célkitűzéseiről, hogy javítsa Európa képességét a jövőbeli katasztrófák és válságok megelőzésére és az azokra való, egy minden veszélyre kiterjedő megközelítés alapján történő reagálásra. Egyes miniszterek pozitív elemeket emeltek ki, míg mások bizonyos aggályokat fogalmaztak meg.

II. A TANÁCS ELŐKÉSZÍTŐ SZERVEIBEN VÉGZETT MUNKA

8. A Tanácsban az UCPM–HER javaslat vizsgálatát a polgári védelmi munkacsoport (PROCIV) mint vezető előkészítő szerv végzi. A PROCIV munkacsoport a Tanács polgári védelemmel

³ 13406/1/25 REV 1.

foglalkozó vezető előkészítő szerve, és felelős az UCPM-mel – többek között az 1313/2013/EU határozattal – kapcsolatos dossziék vizsgálatáért. Amikor a PROCIV munkacsoport megvitatta az UCPM–HER-javaslatot, az elnökség megerősítette a megbeszélést azzal, hogy küldötteket kért fel más érintett munkacsoportokból arra, hogy szükség esetén vegyenek részt a vizsgálatban. Ezt az alábbiakban részletesebben ismertetjük.

9. A dán elnökség alatt az UCPM–HER-javaslatot eddig a PROCIV munkacsoport 9 ülésén vizsgálták (július 18.; szeptember 1., 8–9., 17. és 25.; október 6., 20. és 30.; november 10.). Emellett a PROCIV munkacsoport várhatóan két további ülést tart decemberben (az egyiket december 1–2-án, a másikat pedig december vége előtt).
10. Az UCPM–HER javaslatnak az egészségügyi szükséghelyzetekre való felkészültségre és reagálásra vonatkozó elemeit illetően az elnökség felkérte a népegészségügyi munkacsoport küldötteit, hogy vegyenek részt a PROCIV munkacsoport július 18-i, szeptember 1-jei és 8-i, valamint október 30-i ülésén a vonatkozó napirendi pontokkal kapcsolatban tartott megbeszéléseken. Ezen túlmenően, tekintettel a javaslat ágazatközi válságkoordinációs elemeire, az elnökség meghívta a jövőbeli válságok vonatkozásában a felkészültséggel, a reagálási képességgel és a rezilienciával foglalkozó *ad hoc* munkacsoport küldötteit, hogy vegyenek részt a PROCIV munkacsoport ülésein az UCPM–HER javaslat megvitatásával foglalkozó valamennyi napirendi pontja keretében tartott megbeszéléseken.
11. Tekintettel arra, hogy ez a javaslat a 2028–2034-es időszakra javasolt MFF részét képezi, az elnökség nagy jelentőséget tulajdonít annak, hogy folytatólagos uniós pénzügyi támogatást biztosítsanak mind a polgári védelem, mind az egészségügyi szükséghelyzetekre való felkészültség és reagálás számára. A javaslat fontos lépést jelent az Európai Tanács 2025. júniusi következtetéseinek végrehajtása terén is, amely következtetésekben az Európai Tanács a felkészültségről szóló következtetéseiben kimondta, hogy „újólá megerősíti e kérdés fontosságát és sürgető voltát, és arra ösztönzi a tagállamokat, hogy koherens módon javítsák rezilienciájukat, felkészültségüket, valamint válságmegelőzési és a válságokra való reagálási képességüket, egy, az összes veszélyre és a társadalom egészére kiterjedő megközelítés keretében, figyelembe véve a változó kockázati és fenyegetettségi helyzetet. Az Európai Tanács felkéri a Tanácsot és a Bizottságot, hogy a tagállamok felelősségi körét és hatásköreit tiszteletben tartva az érintett területeken – a kritikus infrastruktúra rezilienciáját is ideértve – folytassák az uniós szakpolitikáknak a rezilienciához és a felkészültséghez való hozzájárulásával kapcsolatos munkát. Emlékeztet a különböző típusú válságok sajátosságaira és arra, hogy e válságok kezelése elsődlegesen a tagállamok felelőssége. E tekintetben az Európai Tanács felkéri a Tanácsot, hogy nyújtson iránymutatást a Bizottságnak azon támogatás javításának mérlegeléséhez, amelyet az Európai Unió a polgári védelem terén, valamint más olyan releváns szakpolitikai területeken biztosít a tagállamok számára, ahol az uniós támogatás egyértelmű hozzáadott értéket képvisel.”

12. Szeptember 1. és október 6. között az elnökség alaposan áttanulmányozta a javaslatot, és felkérte a Bizottságot, hogy cikkenként tartson ismertetőket, a tagállamokat pedig arra, hogy tegyék meg észrevételeiket, és terjesszenek kérdéseket a Bizottság és adott esetben a Tanács Jogi Szolgálatára elé. Ezt követően az elnökség néhány cikket és kapcsolódó preambulumbekendéseket három különböző témakörbe csoportosított, és felkérte a tagállamokat, hogy az október 20-ára (1. témakör – 17–22. cikk), október 30-ára (2. témakör – Hatály, célkitűzések, komitológia és egészségügyi dimenzió) és december 1–2-re (3. témakör – Válságkoordinációs központ és az ágazatközi válságok támogatása) összehívott ülések előtt nyújtsanak be szövegezési javaslatokat és észrevételeket. Emellett az elnökség üdvözölte a javaslat egyéb részéről október 20-án és november 10-én tartott nyílt véleménycserét, és felkérte a Bizottságot, hogy október 30-án és november 10-én részletesen ismertesse a válságkoordinációs központ javasolt létrehozását és az ágazatközi válságok támogatását.
13. Emellett annak érdekében, hogy releváns kontextust biztosítson az UCPM–HER javaslatról folytatott megbeszélésekhez, az elnökség felkérte a Bizottságot, hogy szeptember 1-jén nyújtsa be a javaslatot kísérő hatásvizsgálati jelentést, szeptember 17-én pedig a javasolt MFF általános struktúráját, valamint felkészültségi és rezilienciaépítési elemeit, a Tanács Főtitkárságát pedig arra, hogy november 10-én terjessze elő a politikai szintű integrált válsághárítási mechanizmusra (IPCR) vonatkozó intézkedéseket.
14. A tagállamoktól kapott észrevételek alapján a dán elnökség október 31-én és november 21-én egy-egy részleges kompromisszumot adott ki (az 1., illetve a 2. témakörrel kapcsolatban) az UCPM–HER rendeletjavaslatra vonatkozóan. E részleges kompromisszumok célja, hogy a tagállamok többségével közös nevezőre lehessen jutni, és hogy olyan kiegyensúlyozott és megalapozott szöveget kínáljanak, amely megvalósítja a rendelet célkitűzéseit. Az elnökség a PROCIV munkacsoport október 10-i ülésén részleges kompromisszumot terjesztett elő az 1. témakörre vonatkozóan, a december 1–2-re tervezett ülésen pedig részleges kompromisszumot fog előterjeszteni a 2. témakörre vonatkozóan.
15. Az elnökség azt tervezi, hogy december közepén a PROCIV munkacsoport ülésén részleges kompromisszumot terjeszt elő a 3. témakörre vonatkozóan.
16. A részleges elnökségi kompromisszumokban az elnökség arra törekedett, hogy egyértelműbbé tegye a szöveget annak biztosítása érdekében, hogy az UCPM–HER rendelet összhangban legyen a bevett uniós jogi normákkal, valamint hogy tisztázza a kétértelműségeket. Az elnökség ezért egyértelműbb kapcsolatot javasolt 1. az uniós finanszírozás, 2. e finanszírozás célkitűzései és 3. az e finanszírozásra jogosult, támogatható intézkedések között. Fontos volt továbbá az elnökség számára, hogy a részleges kompromisszumokban tükrözze a tagállamok arra irányuló számos kérését, hogy a tagállamok és a Tanács kapjanak központi szerepet az UCPM–HER rendeletben meghatározott irányításban, valamint hogy a szöveg tartsa

tiszteletben az elsődleges nemzeti hatásköröket a polgári védelem, a nemzetbiztonság és a védelem területén, mivel a tagállamok számos javaslatot tettek e tekintetben. Az elnökség mindenekelőtt azt a követelményt javasolta, hogy az uniós polgári védelmi tudáshálózat részére – a hálózat jelenlegi irányításával összhangban – egy a tagállamok képviselőiből álló testület nyújtson tanácsadást. Az elnökség javasolta továbbá a rescEU közép- és hosszú távú fejlesztésére vonatkozó stratégiai terv bevezetését. Az elnökség részleges kompromisszumos szövegében a Bizottságnak a tagállamok bevonásával, komitológiai eljárás keretében, a vizsgálóbizottsági eljárás keretében elfogadott végrehajtási jogi aktus útján kell elfogadnia a tervet. Ez nagyobb átláthatóságot és befolyást biztosítana a tagállamok számára a rescEU jövőbeli fejlesztése tekintetében. Végezetül az elnökség azt javasolta, hogy az uniós finanszírozásra vonatkozó munkaprogramokat a vizsgálóbizottsági eljárás keretében elfogadott végrehajtási jogi aktusok útján kelljen létrehozni annak biztosítása érdekében, hogy a tagállamok befolyást gyakorolhassanak a rendelet szerinti éves költségvetésekre, valamint tükröződő az 1313/2013/EU határozatban meghatározott jelenlegi eljárást.

III. KONKLÚZIÓK

17. Az elnökség őszinte elismerését fejezi ki a tagállamoknak és a Bizottságnak az UCPM–HER javaslat vizsgálata során tanúsított elkötelezettségért. Az elnökség elismeri továbbá azokat a jelentős erőfeszítéseket, amelyeket a tagállami delegációk tettek az érintett nemzeti szintű hatóságokkal (különösen a polgári védelem, az egészségügy, a katonaság, a reziliencia stb. terén) való koordináció érdekében.
18. Az elnökség meg van győződve arról, hogy a tagállamok által kifejezett aggályok kezelhetők úgy, hogy eközben továbbra is fennmaradjon az Unió felkészültségének és reakálási kapacitásának – többek között a határokon át terjedő súlyos egészségügyi veszélyek tekintetében történő – megerősítésére irányuló ambiciózus cél. A dán elnökség együtt fog működni a soron következő ciprusi elnökséggel abban a reményben, hogy a dán elnökség alatt előterjesztett kompromisszumos javaslatok szilárd alapot biztosítanak majd ahhoz, hogy a ciprusi elnökség alatt jelentős előrelépés történjen.
19. A fentiekre figyelemmel felkérjük az Állandó Képviselők Bizottságát és a Tanácsot, hogy vegyék tudomásul az UCPM–HER javaslat vizsgálata terén elért eredményeket.